30/01/2020

1908: Οι Τρεις Ιεράρχες στη Χάρσερα του Πόντου

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ένα από τα πολλά έθιμα που φέραμε και διατηρούμε κι εδώ στη νέα μας πατρίδα, είναι ο πάνδημος πανηγυρικός εορτασμός της ημέρας των Τριών Ιεραρχών.

Με συγκίνησιν φέρω εις την μνήμην μου ένα τέτοιον εορτασμό στο χωριό μου, στην Χάρσερα, το έτος 1908. Αλησμόνητα χρόνια κι αλησμόνητοι τόποι.

Ύστερα απ' τη θεία λειτουργία ξεκίνησε ολόκληρο το εκκλησίασμα για το σχολείο. Προηγούνται τα εξαπτέρυγα, ο δίσκος με τα κόλλυβα, ο ιερεύς με τα άμφιά του, και ύστερα από κείνον οι έφοροι, οι διδάσκαλοι και οι μαθηταί, οι επίτροποι και όλοι οι κάτοικοι του χωριού.

Στη μεγάλη αίθουσα του Σχολείου ο ιερεύς ευλογεί τα κόλλυβα. Κάθηνται όλοι και δύο μέλη της σχολικής εφορίας προσφέρουν τα κόλλυβα με ούζο. Ακολουθεί ο πανηγυρικός της ημέρας που τον εκφωνεί ο διδάσκαλος Αθανάσιος Ελευθεριάδης και μόλις τελειώνει εκείνος ψάλλουν οι μαθηταί «Τους τρεις μεγίστους Φωστήρας…» και μερικά εθνικά τραγούδια και αποχωρούν.

Με την αποχώρησιν των μαθητών άρχισε το κοινωνικόν μέρος της εορτής. Τα δύο

μέλη της σχολικής επιτροπής προσφέρουν εκ νέου κόλλυβα με ούζον, αλλά τα συνοδεύει και ο Ταμίας με τον «δίσκον». Πάνω στον δίσκο είναι απλωμένο ένα μεγάλο μαντίλι. Ο καθένας ρίπτει την προσφορά του εις χρήμα. Άλλοι εις διάφορα αντικείμενα αξίας.

Μόλις τελειώση η περιφορά του δίσκου, γίνεται δημοπρασία των αντικειμένων.

Θυμάμαι όταν καταμετρήθησαν αι προσφοραί, μαζί με τα συγκεντρωθέντα απ' την δημοπρσίαν ποσά, σύνολον εμετρήθησαν γρόσια χίλια εξακόσια! Αλλά η μεγάλη συγκίνησις της ημέρας ήτο το εξής γεγονός: Όταν ο Ταμίας εσήκωσε το μαντίλι πάνω απ' τον δίσκο, βρέθηκε κάτω απ' αυτό ένας φάκελος. Απευθύνετο προς την σχολικήν επιτροπήν. Τον άνοιξαν και διάβασαν το περιεχόμενόν του. Περιελάμβανε τα εξής: «ο υπογεγραμμένος Αναστάσιος Χαραλαμπίδης, προσφέρω υπέρ του ιερού Σχολείου Χάρσερας χίλια (1.000) ρούβλια άτινα κατέθεσα εις την τράπεζαν Καπαγιαννίδη εις Τραπεζούντα».

Χωρίς καμιά αναβολή, ευθύς επιτόπου εγένετο επίσημη συνεδρία των μελών της Σχολικής Εφορίας και της Δημογεροντίας και ανεκήρυξαν τον Αναστάσιον Χαραλαμπίδην μέγαν ευεργέτην του σχολείου και έλαβε την απόφασιν 1) ν' αναρτήση την φωτογραφίαν του εν τη σχολή, 2) να τελεσθή την πρώτην Κυριακήν μετά της Υπαπαντής, κατ' έτος, μνημόσυνον υπέρ των ευεργετών, δωρητών και συνδρομητών του σχολείου. […]

Με τον απλούν και σεμνόν αυτόν τρόπον ενισχύοντο τα Σχολεία μας στα βάθη εκείνα του Πόντου και ο αναλφαβητισμός ήτο σχεδόν άγνωστος δια τους Έλληνας, ενώ για τους γείτονάς μας Τούρκους ήσαν γενικώς άγνωστα… τα γράμματα!

Οι περισσότεροι σημερινοί κάτοικοι της Αγροσυκιάς Πέλλης κατάγονται από τας ενορίας Διακόνια και Ομάλια της Χάρσερας. Προσπαθούν να μιμούνται σ' όλα τους προγόνους των, και επειδή το σημερινόν σχολείον των έχει πολλάς ελλείψεις, επαναλαμβάνουν την ημέραν των Τριών Ιεραρχών την τελετήν που έλαβε χώραν εδώ και πενήντα χρόνια στο αλησμόνητο χωριό τους, στην παλιά την πατρίδα.

Ας ευχηθώμε στον «δίσκο» εκείνης της ημέρας να προσφέρουν όλοι οι Χαρσαρέτ', όπου και αν βρίσκωνται.

Ηλίας Θεοδωρίδης
Αγροσυκιά, Ιανουάριος 1960

Πηγή: pontos-news.gr